

ORIENTOVANÝ UHOL
(Základná veľkosť a veľkosť orientovaného uhla
GONIOMETRICKÉ FUNKCIE LUBOVOLNÉHO UHLA
(Definícia a grafy - pomocou jednotkovej kružnice)

P1. Využitím jednotkovej kružnice zostrojte ostrý uhol α , ak:

a) $\sin \alpha = 0,6$, b) $\cos \alpha = 0,4$, c) $\operatorname{tg} \alpha = 1,25$, d) $\operatorname{cotg} \alpha = 3$. Načrtnite.

P2. Rozhodnite, či je daným dvojiciam čísel priradený (v zobrazení množiny reálnych čísel do jednotkovej kružnice) ten istý bod jednotkovej kružnice:

a) $\frac{3}{2}\pi$, $\frac{15}{2}\pi$, b) $-\frac{7}{6}\pi$, $-\frac{73}{6}\pi$, c) $-\frac{7}{8}\pi$, $\frac{41}{8}\pi$.

P3. Určte a vyznačte graficky uhol α , $0^\circ \leq \alpha < 360^\circ$, ak:

a) $\operatorname{tg} \alpha = 1$, $\sin \alpha < 0$, b) $\cos \alpha = 1/2$, $\operatorname{tg} \alpha > 0$,
c) $\sin \alpha = -1$, $\cos \alpha = 0$, d) $\operatorname{cotg} \alpha = -1$, $\sin \alpha > 0$,
e) $\cos \alpha = -1/2$, $\operatorname{cotg} \alpha > 0$, f) $\cos \alpha = (\sqrt{2})/2$, $\sin \alpha < 0$.

P4. Zostrojte uhly α , pre ktoré platí:

a) $\cos \alpha = 5/7$, ak $0^\circ \leq \alpha < 360^\circ$, b) $\sin \alpha = -7/8$, ak $0^\circ \leq \alpha < 360^\circ$,
c) $\operatorname{tg} \alpha = 1,1$, ak $0^\circ \leq \alpha < 180^\circ$, d) $\operatorname{cotg} \alpha = -1/3$, ak $0^\circ \leq \alpha < 180^\circ$.

P5. Ktoré z čísel 2; $-\sqrt{4}$; 1; 0,8; $-0,56$; $-5,6$; 1,09; $\sqrt{3}$; $1/\sqrt{3}$ môže byť hodnotou funkcie $y = \sin x$ resp. $y = \cos x$?

P6. Dokážte, že platí:

a) $\sin 20^\circ = \sin 740^\circ$, b) $\cos 54^\circ = \cos(-1026^\circ)$,
c) $\sin 80^\circ = \sin(-1000^\circ)$, d) $\cos(-1750^\circ) = \cos 50^\circ$.

P7. Do ktorého z intervalov $\langle 0, \frac{\pi}{2} \rangle$, $\langle \frac{\pi}{2}, \pi \rangle$, $\langle \pi, \frac{3\pi}{2} \rangle$, $\langle \frac{3\pi}{2}, 2\pi \rangle$ patrí x , pre ktoré platí:

a) $\sin x = 0,8 \wedge \cos x < 0$, b) $\sin x \leq 0 \wedge \cos x = -0,3$?

P8. Rozhodnite, ktoré z týchto výrokov sú pravdivé:

a) $\sin \frac{3}{4}\pi < \sin \frac{5}{14}\pi$, b) $\cos \frac{\pi}{8} \geq \cos \frac{\pi}{9}$,
c) $\sin 61^\circ \leq \sin 60^\circ$, d) $\cos(-0,2) > \cos(-0,1)$.

P9. Do ktorého z intervalov $\langle 0, \frac{\pi}{2} \rangle$, $\langle \frac{\pi}{2}, \pi \rangle$, $\langle \pi, \frac{3\pi}{2} \rangle$, $\langle \frac{3\pi}{2}, 2\pi \rangle$ patrí x , pre ktoré platí:

a) $\operatorname{tg} x > 0 \wedge \sin x > 0$, b) $\operatorname{cotg} x < 0 \wedge \cos x > 0$,
c) $\sin x < 0 \wedge \operatorname{cotg} x < 0$, d) $\operatorname{tg} x < 0 \wedge \cos x < 0$.

P10. Vypočítajte $\sin x$, $\cos x$, $\operatorname{tg} x$, $\operatorname{cotg} x$ pre

a) $x = \pi/4$, b) $x = -30^\circ$, c) $x = 780^\circ$, d) $x = -315^\circ$, e) $x = 453^\circ$, f) $x = -1210^\circ$.

P11. Zistite znamienko výrazu $\sin \alpha + \cos \alpha$, $\sin \alpha - \cos \alpha$, ak:

a) $\alpha = -645^\circ$, b) $\alpha = -\pi/2$, c) $\alpha = -2\pi/3$.

P12. Usporiadajte podľa veľkosti čísla:

a) $\sin 60^\circ$, $\cos 60^\circ$, $\operatorname{tg} 60^\circ$, $\operatorname{cotg} 60^\circ$,
b) $\operatorname{tg} 10\pi/3$, $\operatorname{cotg}(-2\pi/3)$, $\sin(-3\pi)$, $\cos 2\pi$.

P13. Vypočítajte:

a) $8\sin\left(-\frac{\pi}{6}\right) \cdot \cos \frac{\pi}{3} + \operatorname{tg}\left(-\frac{\pi}{4}\right) \operatorname{cotg}^2\left(-\frac{\pi}{6}\right)$, b) $\sin 4\pi$, $\cos\left(-\frac{27}{6}\pi\right)$, $\operatorname{tg}(-7\pi)$, $\operatorname{cotg} \frac{19}{3}\pi$.

P14. Načrtnite grafy týchto funkcií:

a) $y = \sin x - 2$, b) $y = -2 \cdot \sin x$, c) $y = \sin(x - \pi/3)$, d) $y = 1/2 \cdot \sin 2x$, e) $y = 1,5 \cdot \sin(2x + \pi) + 1$.
c) $y = \cos(x + \pi/4)$, d) $y = \cos 0,5x$, c) $y = \cos x + 2$, d) $y = -0,5 \cdot \cos x$, e) $y = 1,5 \cdot \cos(2x - 3\pi/2)$.

P15. Načrtnite grafy týchto funkcií:

a) $y = \operatorname{tg} x - 1$, c) $y = \operatorname{tg}(x + \pi/6)$,
b) $y = 2 - \operatorname{cotg} x$, d) $y = \operatorname{cotg}(x - \pi/4)$.

P16. Načrtnite grafy týchto funkcií:

a) $y = \sin(x + \pi/4)$, b) $y = \operatorname{cotg} 2x$, c) $y = \cos(2x - \pi/2)$, d) $y = -\operatorname{tg} 3x/2$.